

Заява Уряду про зовнішню політику 2023 року (неофіційний переклад)

15 лютого 2023 року Міністр закордонних справ Тобіас Більстрем представив у Риксдазі Заяву Уряду про зовнішню політику.

Цей текст може відрізнятись від тексту заяви під час виступу

Пане спікере / пані спікерко!

Дозвольте мені почати з висловлення від імені Уряду найглибшого співчуття всім тим, також тут у Швеції, хто втратив своїх близьких та рідних в наслідок катастрофи, спричиненою землетрусом в Туреччині та Сирії. Ця величезна втрата людських життів є великою трагедією.

Звернення Уряду до Туреччини було однозначним: ми робимо все можливе, щоб допомогти. Шведські рятувальники на місці провели пошук вцілілих. Як для Сирії, так і Туреччині було знайдено додаткові гуманітарні кошти. Як Голова Ради Європейського Союзу, ми, разом з Європейською Комісією, виступила з ініціативою організації донорської конференції.

Пане спікере / пані спікерко!

Швеція опинилася в новій епосі.

По-іншому описати це неможливо.

Знову чути гуркіт великомасштабної війни у Європі, і ми переживаємо найсерйознішу переоцінку своєї зовнішньої політики з часів коли ми вступили до Європейського Союзу.

Російське повномасштабне вторгнення в Україну демонструє безмежну зневагу до міжнародного права, європейської системи безпеки та основоположних норм Статуту ООН.

Ми маємо тверезо усвідомлювати: на кону не лише свобода України, але й наша власна свобода, тут, у Швеції.

Росія прагне замінити європейську систему безпеки та повернути нас до епохи, коли сила має перевагу над правом.

Президент Зеленський цілком має рацію, коли каже, що його солдати воюють не лише за виживання України, а й за нашу безпеку та наші цінності.

З огляду на це, Швеція встановлює тепер новий курс своєї загальної зовнішньої, безпекової та оборонної політики. Зовнішня політика Уряду буде насамперед шведською та європейською, де інтереси Швеції та демократичні цінності будуть ядром політики.

Я стою сьогодні тут, у Риксдазі, як міністр закордонних справ, з великим смиренням і глибоким усвідомленням серйозності мого завдання, для того щоб представити першу заяву цього Уряду про зовнішню політику.

Пане спікере / пані спікерко!

Справа України — наша справа.

Цей напад впливає в найвищій мірі на стабільність у нашому регіоні. Це впливає на Швецію та на глобальну безпеку загалом.

Тому наша підтримка Україні є чималою.

З часів Радянсько-фінської війни Швеція не забезпечувала жодну країну у стані збройного конфлікту військовим озброєнням і спорядженням так, як ми зараз допомагаємо Україні.

З початку широкомасштабного вторгнення Росії в лютому минулого року допомога Швеції Україні склала понад 14 мільярдів шведських крон.

Швеція надала Україні військову допомогу та сучасне озброєння. А також гуманітарну та фінансову допомогу. Зокрема допомогу у сфері управління кризовими ситуаціями, відбудови та реформ. Допомогу в забезпеченні свободи ЗМІ, кібербезпеки та притягання до відповідальності. Жодна майбутня допомога не може бути виключена.

Швеція буде потужним партнером України також у її відбудові. Очікується, що вже цього року Україна стане найбільшим одержувачем шведської двосторонньої допомоги. Швеція стоїть і стоятиме на боці України стільки, скільки буде потрібно.

Пане спікере / пані спікерко!

Загальна допомога ЄС Україні становить понад 50 мільярдів євро. Разом, країни-члени ЄС запровадили найжорсткіші та наймасштабніші санкції ніж будь-коли, щоб допомогти Україні виграти війну.

Одним з наших найважливіших завдань, як Голова Ради ЄС, є збереження єдності між державами-членами, подальша підтримка України та запровадження подальших санкцій проти Росії та Білорусі.

Швеція та ЄС домагаються притягнення до відповідальності за злочини, скоєні під час агресії Росії проти України. Винні мають бути покарані. Ми підтримуємо створення трибуналу для притягнення до відповідальності за злочин агресії проти України та схвалюємо створення міжнародного центру обвинувачення. Швеція сприяє також притягненню до відповідальності через Міжнародний кримінальний суд, Раду ООН з прав людини та ОБСЄ.

Швеція щиро підтримує шлях України до ЄС. Попри війну, Україна амбітно та винятковими темпами працює над реалізацією необхідних реформ. У найближчі місяці та протягом головування Швеції Україна отримає оцінку здійснення цих реформ. Вони є важливим кроком на.

Пане спікере / пані спікерко!

Наше майбутнє членство в НАТО означає нову зовнішньополітичну та безпекову ідентичність Швеції. Ми станемо союзником і візьмемо на себе зобов'язання щодо колективної оборони.

У березні Уряд планує подати до Риксдагу законопроект про членство Швеції в НАТО.

Потужна підтримка заявки Швеції на вступ у НАТО як у Риксдазі, так і серед громадян є сильною стороною нашої країни. Ми також маємо міцну підтримку в НАТО, про що свідчать гарантії безпеки від великої кількості країн-членів.

Ми значно просунулися у цьому процесі; наразі 28 із 30 країн-членів ратифікували приєднання Швеції. Залишилися лише Туреччина та Угорщина. Швеція досягла результатів у всіх частинах тристороннього меморандуму з Туреччиною та Фінляндією, і ми продовжуємо працювати

над його реалізацією. Уряд і надалі прагнучиме отримати широку парламентську підтримку нової політики безпеки, не в останню чергу за допомоги Комісії з оборони.

Вступивши до НАТО, ми посилимо вплив нашої політики безпеки та наш внесок у підтримку безпеки та стабільності в усьому євроатлантичному регіоні. Як член НАТО, Швеція виконуватиме свої зобов'язання за Північноатлантичним договором і перед усіма членами Альянсу.

Швеція буде союзником, на якого можна покластися.

Ми можемо зробити внесок своїми унікальними спроможностями. Одним із прикладів є шведські технології, які стануть цінним активом для розвитку військового потенціалу країн-союзників. Швеція та Франція є єдиними країнами ЄС, які мають можливість запускати супутники. Ми є провідною космічною державою та залишатимемося на передовій у цій галузі.

Швеція відверто долучається до боротьби з тероризмом. І буде робити це надалі як член НАТО.

Як свого часу Норвегія та Данія, Швеція вступає до НАТО без жодних застережень. Однак для нас, так само як і для інших північних країн, розташування ядерної зброї на нашій території в мирний час не стоїть на порядку денному.

Швеція продовжує активно долучатися до контролю над озброєннями, роззброєння та нерозповсюдження ядерної зброї. В рамках цього ми продовжимо брати активну участь у Стокгольмській ініціативі з ядерного роззброєння. Крім того, ми вимагаємо виконання вимог щодо невикористання хімічної та біологічної зброї.

Рада національної безпеки, створена Урядом, також забезпечує умови для стратегічної діяльності Швеції з питань безпеки.

Швеція буде сильнішою з НАТО, а НАТО буде сильнішим зі Швецією.

Пане спікере / пані спікерко!

Ні для кого не є таємницею, що з огляду на нові обставини у сфері безпеки, Уряд зосередить свою увагу на нашому регіоні.

Починаючи з нашого найближчого партнера — Фінляндії. Ми географічно, історично та культурно переплетені з Фінляндією. І наші відносини поглиблюються ще більше через членство Швеції та Фінляндії в НАТО.

Родина північних країн є однією з найстаріших і найтісніших регіональних структур співпраці у світі. Як єдиний суб'єкт, Північний регіон міг би претендувати на членство не лише в G20, але й у G10. Ми є лідером, коли йдеться про вільне підприємництво, інновації та конкурентоспроможність.

Уряд підготує амбітну програму головувань наступного року, як у Раді міністрів північних країн, так і у групі N5 – куди входять країни Півночі – так і у групі NB8 – куди також входять Естонія, Латвія та Литва. Це створює сприятливі умови для зміцнення наших зв'язків з країнами Півночі та країнами Балтії.

Швеція продовжуватиме роботу над реалізацією ідеї Північного регіону як найбільш сталим та інтегрованим регіоном у світі до 2030 року.

Пане спікере / пані спікерко!

Швеція залишатиметься наполегливим і конструктивним партнером у європейській співпраці. Ми не вагатимемося виступати лідерами, створювати коаліції з партнерами-однодумцями та чітко відстоювати цінності, у які ми віримо, та які приносять користь Швеції та Європі. Цей Уряд здобуде користь з тих великих можливостей, які надає нам членство в ЄС, також поза терміну нашого головування.

Коли зростають загрози, нам, європейцям, варто об'єднуватися у спільній справі. Тому важливо, щоб Швеція підтримувала тісні відносини з усіма країнами-членами. Коли об'єднуються всі 27 країн ЄС, ми маємо потужний голос і можемо досягти змін.

Окрім зміцнення безпеки України та Європи, нашими пріоритетами під час головування є підвищення конкурентоспроможності ЄС та реалізація масштабної європейської кліматичної політики. Ми стоїмо на варті ліберальної демократії та верховенства права.

Якщо подивитися, ми побачимо як щільно зблизилися європейські держави, і що такого єднання ми ще ніколи не бачили. І нам слід привітати ще більше країн до нашої спільноти.

Розширення ЄС є важливим інструментом для зміцнення зв'язків із країнами нашого регіону, та сприяє миру, стабільності та процвітання.

Розширення не може відбуватися без умов. Реформи, що стосуються основних прав і демократії, так само як і потужні заходи у боротьбі з корупцією та організованою злочинністю є необхідними.

Як один з ініціаторів Східного партнерства, Швеція має сильний голос. Ця співпраця буде розвиватися і ставати більш гнучкою, з добре адаптованими форматами для кожної окремої країни-партнера.

ЄС слід мати поглиблені та орієнтовані на майбутнє відносини зі Сполученим Королівством, також у сфері зовнішньої та безпекової політики.

Пане спікере / пані спікерко!

Швеція просуває і продовжуватиме просувати амбітний порядок денний щодо розвитку вільної торгівлі. Торгівля побудувала шведською економіку та сприяла ствердженню сильного шведського бренду закордоном. На вільному й відкритому ринку інноваційні та конкурентоспроможні підприємства сприяють як економічному зростанню та добробуту, так і переходу на екологічні та цифрові технології.

Нові зростаючі технології та продукти, як, наприклад, штучний інтелект, квантові комп'ютери та біотехнології, покращать умови життя людей.

Водночас існують великі ризики. Контроль за новими технологіями має геополітичний вимір і відіграє важливе значення для національної та глобальної безпеки. Як нація з великим дослідницьким здобутком та високотехнологічна країна світового рівня, Швеція може відігравати тут центральну роль.

Важливу роль відіграє Рада з торгівлі та технологій ЄС-США, в рамках якої Швеція організує зустріч міністрів під час свого головування в Раді ЄС. Рада з торгівлі та технологій є важливим форматом співпраці для пошуку

спільних трансатлантичних умов діяльності у сфері технологій і для розв'язання питань конкуренції між великими державами.

Надалі Швеція буде просувати питання кібербезпеки.

Щоби ще більше підвищити рівень амбіцій, Уряд представить стратегію врегулювання питань кібербезпеки та цифрових технологій в зовнішній та безпековій політиці. За допомогою цієї стратегії забезпечуватиметься співзвучність нашої цифрової та кіберполітики з інтересами нашої безпекової та оборонної політики, та сприяння просуванню наших зовнішньополітичних цінностей.

Уряд призначить спеціального уповноваженого з питань міжнародної кібербезпеки.

Пане спікере / пані спікерко!

Зважаючи на війну в Європі, є неминучим те що наш найближчий регіон має найвищий пріоритет у зовнішній політиці. Однак наша зовнішня політика завжди матиме важливий глобальний вимір.

З часів Другої світової війни Сполучені Штати відіграють незамінну роль у безпеці Європи. Канада також є важливим партнером Швеції та Європи. Ми, європейці, маємо робити більше для зміцнення ролі ЄС як актора у безпековій політиці, але нам потрібна й надалі міцна трансатлантична ланка.

Китай є другою найбільшою економікою світу та однією з країн-лідерів в галузі технологій; водночас країна залишається під авторитарним правлінням і має щораз вищі глобальні амбіції. Ми повинні мати це на увазі. Ми вітаємо діалог і співпрацю там, де вони можливі та відповідають нашим інтересам і цінностям, наприклад, у заохоченні торгівлі на справедливих умовах та у боротьбі зі зміною клімату. Паралельно ми, разом з іншими країнами ЄС, продовжуємо привертати увагу до порушень прав людини.

Інтереси Швеції стосовно Китаю найкраще задовольняться за допомогою спільного європейського підходу та трансатлантичної координації.

Це стосується також щодо Тайваню, де ми хочемо продовжити співпрацю в межах політики «єдиного Китаю». Новий тон Китаю щодо Тайваню викликає занепокоєння.

Пане спікере / пані спікерко!

Нам потрібно провести ретельний аналіз того, хто є стратегічними партнерами Швеція зараз і хто має бути ними у майбутньому.

Багато країн Індо-Тихоокеанського регіону та Латинської Америки вже давно є важливими зовнішньополітичними та торговельними партнерами. Потенціал для спільного розвитку є великим, не в останню чергу завдяки можливостям які існують для розширення діяльності шведських компаній, а також що стосується переходу до «зеленої» економіки.

Уряд сподівається, що угода про вільну торгівлю між ЄС і Новою Зеландією може бути підписана в першій половині цього року, а переговори з Австралією можуть бути завершені протягом року.

Головування Швеції в Раді ЄС збігається з головуванням Японії в G7 та Індії в G20, що надає додаткового імпульсу нашим двостороннім відносинам.

Пане спікере / пані спікерко!

Швеція побудувала свій добробут на торгівлі. Торгівля є важливою складовою побудови відносин, а також шляхом виходу з бідності. Коли рівень бідності зменшується й громади можуть зосередитися на чомусь іншому, ніж на своїх найгостріших потребах, підвищується поріг конфлікту та зростають вимоги демократизації. Ось чому ми пов'язуємо між собою політику міжнародної допомоги та торговельну політику.

Міжнародна допомога використовуватиметься у більшому обсязі як важіль для зміцнення демократії та участі країн у міжнародній економіці. Це вимагає переналаштування політики міжнародної допомоги загалом. Уряд підвищує рівень своїх прагнень, щоб зробити міжнародну допомогу більш сфокусованою, актуальною, ефективною та прозорою. Цілі встановлюватимуться з огляду на якість та результати.

Окрім підтримки України, пріоритет надаватиметься боротьбі з бідністю та охороні здоров'я найбільш уразливих верств населення, гуманітарній підтримці, демократії та правам людини, посиленню заходів боротьби зі зміною клімату та внески у права і можливості жінок і дівчат. Гранти загальної підтримки буде перенаправлено від багатосторонніх організацій до громадянського суспільства.

Угода про Африканську континентальну зону вільної торгівлі має великий потенціал і закладає основу для економічного розвитку через створення найбільшої у світі зони вільної торгівлі.

Швеція й надалі буде приділяти увагу Близькому Сходу, Сахелі, країнам Африканського Рогу та регіону Великих озер. Те саме стосується Західної, Південної та Південно-Східної Азії.

Стосовно Ізраїля та Палестини Швеція сприятиме дводержавному рішенню на основі міжнародного права.

Я також хотів би скористатися цією нагодою, щоб висловити подяку від себе та від всього Уряду тим, хто служив від імені Швеції в Багатовимірній інтегрованій стабілізаційній місії ООН у Малі (MINUSMA). Попри те, що розвиток події на місці склався далеко від того, як нам би хотілося, ми, шведи, можемо пишатися місіями які були виконані.

Пане спікере / пані спікерко!

Відсторонення жінок від освіти, роботи чи інше позбавлення їх права брати участь у житті суспільства, як це відбувається зараз, наприклад, в Афганістані, є порушенням їхніх прав людини. Уряд продовжуватиме стратегічні зусилля із забезпечення гендерної рівності в політиці міжнародної допомоги та зовнішній політиці.

Швеція підтримує низку ініціатив щодо забезпечення гендерної рівності та СРЗП [сексуальне та репродуктивне здоров'я та права на них], зокрема в зонах конфлікту, де жінки стають жертвами сексуального насильства, використання для проституції та торгівлі людьми. Ми підтримали створення центрів в Україні та сусідніх країнах, де жінки в одному самому місці можуть отримати безплатну медичну, юридичну та психосоціальну допомогу.

Рівна цінність кожної людини, незалежно від статі, віку, сексуальної орієнтації та релігії, є питанням свободи. Ряд груп релігійних меншин у всьому світі, зокрема християн і уйгурів, зазнають утискань.

Що стосується Ірану, ЄС чинитиме сильний політичний тиск, щоби припинити жорстокі репресії. За права людини іранських громадян, їх права на протест та права не бути безпідставно затриманим чи жорстоко страченим. Їх право на життя й право жити у свободі.

Діяльність Ірану в галузі ядерних технологій, його роль у дестабілізації регіону та військова співпраця з Росією також дають привід для занепокоєння.

Уряд Швеції діє як на двосторонній основі, так і у складі ЄС та ООН. У складі ЄС ми постійно розглядаємо, які заходи слід вжити, які є юридично можливими та найбільш ефективними. Передбачаються подальші санкції.

ООН стикається з великими викликами, а розбіжності в поглядах між країнами ускладнюють можливості міжнародної спільноти вживати рішучі дії. Швеція працюватиме в ООН за допомогою побудови альянсів, довгостроковості та цілеспрямованості. Уряд продовжуватиме наполягати на ефективних рішеннях які відповідають потребам глобальних заходів з боротьби зі зміною клімату, гуманітарних зусиль та сталого розвитку, і які стоять на захисті миру, безпеки, прав та свобод.

Пане спікере / пані спікерко!

Газ став потужною геополітичною зброєю, а агресія Росії проти України прискорила перехід на невикопані джерела енергії. Перехід до «зеленої» економіки необхідний і відкриває нові можливості для забезпечення робочих місць і економічного зростання. Нам потрібно повною мірою використати синергію між фінансуванням кліматичних ініціатив, торгівлею та інноваціями. Тому Уряд тісно співпрацюватиме з бізнес-сектором для сприяння експорту та зовнішній торгівлі, інвестиціям і конкурентоспроможності Швеції.

Зв'язок між питаннями кліматичної політики в широкому сенсі та політикою безпеки стає дедалі важливішим. Уряд має намір розширити та підвищити ефективність міжнародної допомоги спрямованою на боротьбу зі зміною клімату. Ця допомога повинна включати як підтримку у сфері

адаптації до кліматичних змін, стійкості, так і підтримку у скороченні викидів.

Пане спікере / пані спікерко!

Розвиток демократії часто порівнюють з маятником. З війною в сусідній країні та авторитарними силами, які очікують нових шансів, маятник наразі рухається у зворотному напрямку.

Але ми зробимо все можливе, щоб прискорити реванш демократії та свободи.

Шведський народ продемонстрував надзвичайну солідарність. Багато людей зробили свій внесок, збираючи та жертвуючи кошти для України. Ми також покращили свою готовність до кризових ситуацій.

Швеція є країною ЄС, де надання допомоги ЄС Україні користується найбільшою підтримкою серед населення – 97%. Ця цифра яскраво демонструє, як ми, шведи, підтримуємо основні принципи демократії.

Мир і демократію не можна сприймати як даність. Вони мають виборюватися кожним поколінням і кожною державою і їх потрібно постійно захищати.

Я можу констатувати, що є багато тих хто бажає взяти участь у цьому захисті свободи.